

Käyttöturvallisuustiedote 1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 07.08.2015

Versionumero 15

Tarkistus: 18.05.2015

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

- **1.1 Tuotetunniste**
- **Kauppanimike:** PTFE Lubricant + 84065
- **Artikkelinumero:** 84065
- **1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **Aineen / valmisteiden käyttö** Liukuaine/ voiteluaine
- **1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**
- **Valmistaja/toimittaja:**
Jasper Oy Y-tunnus: 0603438-3
Kolmenkulmantie 20
33470 Ylöjärvi
Puh: 03-3450 580
Fax: 03-3451 075
Sähköposti: jasper@kenttuotteet.fi
www.kenttuotteet.fi
Hätätiedonanto: 09-471 977 (Valtakunnallinen myrkytystietokeskus)
- **1.4 Häätäpuhelinnumero:** Puh 09-471 977

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

- **2.1 Aineen tai seoksen luokitus**
- **Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**

GHS02 liekki

Flam. Aerosol 1 H222-H229 Erittäin helposti syttyvä aerosoli. Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa.

GHS09 ympäristö

Aquatic Chronic 2 H411 Myrkyllistä vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

GHS07

STOT SE 3 H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

- **Luokitus direktiivin 67/548/ETY tai direktiivin 1999/45/EY mukaisesti**

F+; Erittäin helposti syttyvä

R12: Erittäin helposti syttyvää.

N; Ympäristölle vaarallinen

R51/53: Myrkyllistä vesielioille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R67: Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

- **Erikoisseloste ihmisiä ja ympäristöä koskevista vaaroista:**

Tuote on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisen merkintävelvollisuuden alainen direktiivin "Yleinen luokitusdirektiivi EU:n valmisteille" viimeksi korjatun version mukaisesti.

Varoitus! Säiliö on paineen alainen.

Vaikuttaa huumaavasti.

- **Luokitusjärjestelmä:**

Luokitus vastaa voimassaolevaa EU-listaa, sitä on kuitenkin täydennetty ammattikirjallisuudesta ja yrityksiltä saaduilla tiedoilla.

- **2.2 Merkinnät**

- **Merkinnät asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti tarpeeton**

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 07.08.2015

Versionumero 15

Tarkistus: 18.05.2015

Kauppanimike: PTFE Lubricant + 84065

(jatkuu sivulla 1)

Varoitusmerkit

GHS02 GHS07 GHS09

Huomiosana Vaara

Vaaran määräävät komponentit etiketeissä:

n-oktaani

Vaaralausekkeet

H222-H229 Erittäin helposti syttyvä aerosoli. Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa.

H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

H411 Myrkyllistä vesieläimille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Turvausekkeet

P210 Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty.

P251 Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä.

P260 Älä hengitä sumua/höyryä/suihketta.

P211 Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen.

P410+P412 Suojaa auringonvaloilta. Ei saa altistaa yli 50 °C/122 °F lämpötiloille.

P501 Säilytä säiliö(t) noudattaen paikallisia/alueellisia/kansallisia/kansainvälisiä määräyksiä.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista
3.2 Kemialliset ominaisuudet: Seokset
Selostus: Seuraavista aineista koostuva seos, jossa vaarattomia lisäaineita.

Sisältää vaarallisia aineita:

CAS: 111-65-9 EINECS: 203-892-1 Reg.nr.: 01-2119471305-42	n-oktaani Xn R65; Xi R38; F R11; N R50/53 R67 Flam. Liq. 2, H225; Asp. Tox. 1, H304; Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410; Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H336	10-25%
CAS: 74-98-6 EINECS: 200-827-9 Reg.nr.: 01-2119486944-21	Propani Nestemäinen F+ R12 Flam. Gas 1, H220; Press. Gas C, H280	5-15%
CAS: 106-97-8 EINECS: 203-448-7 Reg.nr.: 01-2119474691-32	Butaani (joka sisältää < 0,1 % butadieenia (203-450-8)) F+ R12 Flam. Gas 1, H220; Press. Gas C, H280	1-10%
CAS: 75-28-5 EINECS: 200-857-2 Reg.nr.: 01-2119485395-27	Isobutaani (joka sisältää < 0,1 % butadieenia (203-450-8)) F+ R12 Flam. Gas 1, H220; Press. Gas C, H280	1-10%

Lisätietoja: Annettujen turvaohjeiden sanamuoto kappaleesta 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet
4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus
Yleisohjeet: Aineen kanssa kosketuksiin joutuneet vietävä raittiiseen ilmaan.

hengitettyä:

Vietävä raittiiseen ilmaan ja asetettava makuulle.

Saatettava lääkärin hoitoon.

ihokosketuksessa:

Aineen saastuttamat vaatekappaleet on riisuttava välittömästi.

Pestävä heti vedellä ja saippualla ja huuhdottava hyvin.

aineen päästyä silmiin: Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minutteja ja käännytään lääkärin puoleen.

nieltyä:

huuhtele suuta

Ei pakoteta oksentamaan, saatettava heti lääkärin hoitoon.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

(jatkuu sivulla 3)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 07.08.2015

Versionumero 15

Tarkistus: 18.05.2015

Kauppanimike: PTFE Lubricant + 84065

(jatkuu sivulla 2)

- **4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet**
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

- **5.1 Sammutusaineet**
- **Sopivat sammutusaineet**
Vesisumu
Hiilidioksidi
Vahto
Kuivakemikaalisammutin
- **Turvallisuussyistä sopimattomat sammutusaineet** Täysi vesisuihku.
- **5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat**
Voi muodostaa räjähtäviä kaasu-ilma-seoksia.
Hiilimonoksidi ja hiilidioksidi
typpioksidia (NOx)
- **5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
- **Erikoinen suojarustus:**
Räjähdyks- ja palokaasu ei saa hengittää.
Käytettävä ulkoilmasta riippumatonta hengityssuojainta.
- **Lisätiedot**
Tullelle alttiit säiliöt jäähdytettävä vesisuihkulla
Saastunut sammutusvesi on kerättävä erikseen, sitä ei saa päästää viemäristöön.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

- **6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Käytettävä suojarustus. Suojautumattomat henkilöt pidettävä loitolla.
Eristettävä sytytyslähdeistä
Huolehdittava riittävästä tuuletuksesta.
- **6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:**
Estettävä pääsy viemäreihin tai vesistöihin.
Jos ainetta on päässyt viemäriin tai vesistöön, ilmoitettava asianomaiselle virastolle.
Estettävä pääsy viemäreihin/pintavesiin/pohjaveteen.
- **6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:**
Huolehdittava riittävästä tuuletuksesta.
Imettävä nestettä sitovalla aineella (hiekkä, piimaa, hapon sidosaine, yleisidosaine, sahajauho).
Otetaan talteen tai viedään hävitettäväksi sopivissa astioissa.
Saastunut aine on jätteenä hävitettävä kohdan 13 mukaisesti.
- **6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.
Henkilökohtaista suojarustusta koskevia ohjeita kappaleessa 8.
Aineen hävitystä koskevia ohjeita kappaleessa 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

- **7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.
Suojattava kuumuudelta ja suoralta auringonpaisteelta.
- **Palo- ja räjähdysuojaohjeet:**
Eristettävä sytytyslähdeistä - tupakanpolto kielletty.
Vältettävä iskuja ja hankautumista.
Säiliö on paineen alainen. Suojaa auringonpaisteelta ja yli 50 °C (esim. hehkulamppujen) lämpötilalta. Älä myöskään avaa väkisin äläkä polta käytön jälkeen.
Ei saa suihkuttaa liekkeihin eikä hehkuviin esineisiin.
- **7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
- **Varastointi:**
- **Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset:**
Säilytettävä viileässä paikassa.
Painekaasupakkausten virallisia varastointimääräyksiä on noudatettava.
- **Yhteisvarastointiohjeet:** Ei tarvita.
- **Lisätietoja varastointiehtoihin**
Suojattava kuumuudelta ja välittömältä auringonpaisteelta.

(jatkuu sivulla 4)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 07.08.2015

Versionumero 15

Tarkistus: 18.05.2015

Kauppanimike: PTFE Lubricant + 84065

(jatkuu sivulla 3)

Astiat säilytettävä hyvin tuuletetuissa tiloissa.

7.3 Erityinen loppukäyttö Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

Lisäohjeita teknisten laitteiden varustukseen: Ei muita tietoja, ks. kohta 7.

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:

n-oktaani	
HTP (SF)	Lyhytaikaisarvo: 1800 mg/m ³ , 380 ppm Pitkäaikaisarvo: 1400 mg/m ³ , 300 ppm
Propani Nestemäinen	
HTP (SF)	Lyhytaikaisarvo: 2000 mg/m ³ , 1100 ppm Pitkäaikaisarvo: 1500 mg/m ³ , 800 ppm
Butaani (joka sisältää < 0.1 % butadieenia (203-450-8))	
HTP (SF)	Lyhytaikaisarvo: 1000 ppm Pitkäaikaisarvo: 800 ppm
Isobutaani (joka sisältää < 0,1 % butadieenia (203-450-8))	
HTP (SF)	Lyhytaikaisarvo: 1000 ppm Pitkäaikaisarvo: 800 ppm

Lisäohjeet: Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteloihin.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Henkilökohtainen suojavarustus:
Yleiset suoja- ja hygieniatoimenpiteet:

Työn aikana on syöminen, juominen, tupakoiminen, nuuskaaminen kielletty.

Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.

Kaasuja/höyryjä/aerosoleja ei saa hengittää.

Hengityssuoja: I

Vain ruiskutettaessa ilman riittävää imua.

Short term filter device: filter AX

Käsisuojus: I

Käsin materiaalin tulee olla tuotetta/ainetta/valmistetta kestävä ja läpäisemätöntä.

Puuttuvien testien vuoksi suositusta soveltuvasta suojakäsinmateriaalista tuotteelle/ valmistelle / kemikaalikohteelle ei voida antaa.

Suojakäsinmateriaalin valinnassa on otettava huomioon läpäisyajat, läpäisevyyskerroin ja kuluminen.

Käsinmateriaali

Nitrilikumi (0.35 mm)

Soveltuvan käsinetyypin valikoima ei riipu yksinomaan materiaalista vaan myös muista laatuominaisuuksista ja vaihtelee eri valmistajilla.

Koska tuote on valmiste, joka koostuu eri aineista, ei suojakäsinmateriaalin kestävyys ole ennalta arvioitavissa vaan pitää tarkistaa ennen käyttöä.

Käsinmateriaalin läpäisy aika

Läpäisevyyden arvo: taso ≤ 480

Tarkka läpäisy aika on selvitettävä suojakäsinvalmistajalta ja sitä on noudatettava.

Silmäsuojus: I Tiiviit suojalasit.

Kehosuojus: Työsuojavaatetus.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Yleiset ohjeet
Olomuoto:

Muoto: I

Aerosoli

Väri: I

valkeahko

Haju: I

liuoteainemainen

Tilanmuutos
Sulamispiste/sulamislue: ei määrätty

Kiehumispiste/kiehumislue: ei voida käyttää, koska aerosoli

Leimahduspiste:

-40 °C

Syttymislämpötila:

410-580 °C

(jatkuu sivulla 5)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 07.08.2015

Versionumero 15

Tarkistus: 18.05.2015

Kauppanimike: PTFE Lubricant + 84065

(jatkuu sivulla 4)

· Itsesyttyvyys:	Tuote ei ole itsestään syttyvä.
· Räjähdysvaara:	Tuote ei ole räjähdysvaarallinen, kuitenkin räjähdysvaarallisten höyry-/ilmaseosten muodostuminen mahdollista.
· Räjähdysrajat:	
alempi:	1,8 Vol %
ylempi:	9,5 Vol %
· Tiheys:	ei määrätty
· Liukenevuus/sekoittuvuus veteen:	liukenematon
· Liuoteainepitoisuus:	
Orgaaniset liuoteaineet:	298g/l VOC
· 9.2 Muut tiedot	Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

- **10.1 Reaktiivisuus**
- **10.2 Kemiallinen stabiilisuus**
- **Terminen hajoavuus / vältettävät olosuhteet:**
Ei hajaantumista määräystenmukaisessa varastoinnissa ja käsittelyssä.
Ei saa kuumentaa termisen hajoantumisen estämiseksi.
- **10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus** Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.
- **10.4 Vältettävät olosuhteet** Lämpö, kuumat pinnat, sytytyslähteet, lie
- **10.5 Yhteensopimattomat materiaalit:** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet:**
Kuumennettaessa tai tulipalossa Haitallinen kaasut mahdollisia.
Hiilimonoksidi ja hiilidioksidi
Typpioksidit (NOx)

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

- **11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**
- **Välitön myrkyllisyys**
- **Luokittelurelevantti LD/LC50-arvot:**
- **Butaani (joka sisältää < 0.1 % butadieenia (203-450-8))**
- **Inhaloituna** LC50 (4hr) 658 mg/m³ (Rat)
- **Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:**
- **Ihosityttövyys/ihoärsytys** Ei ärsyttävää vaikutusta.
- **Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys** Ei ärsyttävää vaikutusta.
- **herkistyminen:** Tiedossa ei ole herkistävää vaikutusta.
- **Toksikologisia lisätietoja:** keuhkovaurion vaara nieltäessä

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

- **12.1 Myrkyllisyys**
- **Vesimyrkyllisyys:** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **Ekotoksiset vaikutukset:**
- **Huomautus:** Myrkyllinen kaloille
- **Ekologisia lisätietoja:**
- **Yleisohjeita:**
Vesistövaarallisuusluokka 2 (Oma luokitus): vesistöä vaarantava.
Estetään pääsy pohjaveteen, vesistöihin, viemäristöön.
Juomavesi vaaraantuu jo pienten määrien päästessä maaperään.
Vesistöihin päästyään myrkyllistä kaloille ja planktonille.
myrkyllinen vesieläölle

SFJ

(jatkuu sivulla 6)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 07.08.2015

Versionumero 15

Tarkistus: 18.05.2015

Kauppanimike: PTFE Lubricant + 84065

(jatkuu sivulla 5)

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

· **Suositus:** Ei voida hävittää yhdessä talousjätteiden kanssa. Ei saa päästää viemäristöön.

· Euroopan jäteluettelo

15 01 10* pakkaukset, jotka sisältävät vaarallisten aineiden jäämiä tai ovat niiden saastuttamia

· Puhdistamattomat pakkaukset:

· **Suositus:** Hävitettävä virallisten määräysten mukaisesti.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1 UN-numero

· **ADR, IMDG, IATA** UN1950

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

· **ADR** 1950 AEROSOLIT, YMPÄRISTÖLLE VAARALLINEN

· **IMDG** AEROSOLS

· **IATA** AEROSOLS, flammable

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

· **ADR**

· **luokka** 2 5F

· **Lipuke** 2.1

· **IMDG, IATA**

· **Class** 2.1

· **Label** 2.1

14.4 Pakkausryhmä

· **ADR, IMDG, IATA** tarpeeton

14.5 Ympäristövaarat:

· **Marine pollutant:** Ei

· **Erityistä merkintää (ADR):** Symboli (kala ja puu)

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

· **Kemler-luku:** -

· **EMS-numero:** F-D,S-U

· Kuljetus/lisätietoja:

· **ADR**

· **Rajoitetut määrät (LQ)** 1L

· **Poikkeusmäärät (EQ)** Koodi: E0

Ei vapautuksia poikkeusmäärinä

· **Kuljetuskategoria** 2

· **Tunnelirajoituskoodi:** D

· **IMDG**

· **Limited quantities (LQ)** 1L

· **Excepted quantities (EQ)** Code: E0

Not permitted as Excepted Quantity

(jatkuu sivulla 7)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 07.08.2015

Versionumero 15

Tarkistus: 18.05.2015

Kauppanimike: PTFE Lubricant + 84065

(jatkuu sivulla 6)

UN "Model Regulation": UN1950, AEROSOLIT, 2.1, YMPÄRISTÖLLE VAARALLINEN

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

· **15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**

· **Kansalliset määräykset:**

· **Tekniset ohjeet ilma:**

Luokka	osuus %
III	39,0

· **Vesivaarallisuusluokka:** WGK 2 (Oma luokitus): vettä vaarantava.

KOHTA 16: Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

· **Asiaankuuluvat lausekkeet**

H220 Erittäin helposti syttyvä kaasua.

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

H280 Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa.

H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

H315 Ärsyttää ihoa.

H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

H400 Erittäin myrkyllistä vesieliöille.

H410 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

R11 Helposti syttyvä.

R12 Erittäin helposti syttyvä.

R38 Ärsyttää ihoa.

R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

· **Näyttelyalue ohjelehti:** Ympäristönsuojeluosasto

· **Lyhenteet ja lyhytnimet:**

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

ICAO: International Civil Aviation Organisation

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent